

EURÓPSKY PARLAMENT

2014 - 2019

Dokument na schôdzu

A8-0182/2015

5.6.2015

SPRÁVA

o vonkajšom vplyve obchodnej a investičnej politiky EÚ na verejno-súkromné partnerstvá v krajinách mimo EÚ
(2014/2233(INI))

Výbor pre medzinárodný obchod

Spravodajca: Jan Zahradil

OBSAH

	Strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA	16
STANOVISKO VÝBORU PRE ROZVOJ	17
STANOVISKO VÝBORU PRE VNÚTORNÝ TRH A OCHRANU SPOTREBITEĽA	22
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	26

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o vonkajšom vplyve obchodnej a investičnej politiky EÚ na verejno-súkromné partnerstvá v krajinách mimo EÚ (2014/2233(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 208 Lisabonskej zmluvy,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/23/EÚ z 26. februára 2014 o udeľovaní koncesíí¹,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES²,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES³,
- so zreteľom na stanoviská Výboru pre medzinárodný obchod k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o verejnom obstarávaní (COM(2011)0896), k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb (COM(2011)0895) a k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o udeľovaní koncesíí (COM(2011)0897),
- so zreteľom na oznámenia Komisie nazvané Mobilizovanie súkromných a verejných investícií na zotavenie a dlhodobú štrukturálnu zmenu: rozvíjanie verejno-súkromných partnerstiev (COM(2009)0615), Silnejšia úloha súkromného sektora vzhľadom na dosiahnutie inkluzívneho a udržateľného rastu v rozvojových krajinách (COM(2014)0263), Európa 2020: stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu (COM(2010)2020), Obchod, rast a svetové záležitosti – obchodná politika ako hlavná súčasť stratégie Európa 2020 (COM(2010)0612), Smerom k oživeniu hospodárstva sprevádzanému tvorbou veľkého počtu pracovných miest (COM (2012)0173) a Obnovená stratégia EÚ pre sociálnu zodpovednosť podnikov na obdobie rokov 2011 – 2014 (COM(2011)0681),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 27. septembra 2011 o novej obchodnej politike pre Európu v rámci stratégie Európa 2020⁴, z 29. januára 2013 o sociálnej zodpovednosti podnikov: podpora záujmov spoločnosti a cesta k udržateľnej a inkluzívnej obnove⁵ a z 26. októbra 2006 o verejno-súkromných partnerstvách a

¹ Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 65.

³ Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 243.

⁴ Ú. v. EÚ C 56E, 26.2.2013, s. 87.

⁵ Prijaté texty, P7_TA(2013)0050.

právnych predpisoch Spoločenstva o verejnom obstarávaní a koncesiách¹,

- so zreteľom na správu z roku 2010, ktorú pre Komisiu vypracoval EIM, s názvom Internacionalizácia európskych MSP,
- so zreteľom na bod 5 oznámenia Komisie s názvom Stratégia rovnosti žien a mužov 2010 – 2015 (COM(2010)0491), Zásady OSN na posilnenie postavenia žien (Women's Empowerment Principles) zverejnené v marci 2010, hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv a závery Rady pre zahraničné veci z 8. decembra 2009, ako aj na odsek 46 záverečného dokumentu konferencie OSN o trvalo udržateľnom rozvoji (RIO+20),
- so zreteľom na odporúčanie OECD z mája 2012 o zásadách správy vecí verejných vo verejno-súkromných partnerstvách², Dohovor OECD z roku 1997 o boji s podplácaním zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách a usmernenia OECD pre nadnárodné podniky, ktoré boli aktualizované v máji 2011³,
- so zreteľom na príslušné dohovory MOP,
- so zreteľom na príručku Európskej hospodárskej komisie OSN z roku 2008 o podporovaní dobrej správy vecí verejných vo verejno-súkromných partnerstvách⁴,
- so zreteľom na legislatívnu príručku Komisie OSN pre medzinárodné obchodné právo (UNCITRAL) z roku 2001 o súkromne financovaných projektoch infraštruktúry⁵ a na dokumenty predložené na medzinárodnom kolokviu UNCITRAL na tému verejno-súkromné partnerstvá, ktoré sa konalo vo Viedni 2. a 3. mája 2013,
- so zreteľom na správu CAF z roku 2010 s názvom Verejná infraštruktúra a účasť súkromného sektora: koncepcie a skúsenosti v Amerike a v Španielsku (Infraestructura pública y participación privada: conceptos y experiencias en América y España),
- so zreteľom na referenčnú príručku o verejno-súkromných partnerstvách: verzia 2.0 z júla 2014, ktorú vypracovali Ázijská rozvojová banka (ADB), Medziamerická rozvojová banka (IDB), skupina Svetovej banky a poradný orgán pre verejno-súkromnú infraštruktúru (Public-Private Infrastructure Advisory Facility, PPIAF)⁶,
- so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre medzinárodný obchod a stanoviská Výboru pre rozvoj a Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa (A8-0182/2015),

A. keďže spoločenstvá a hospodárske štruktúry krajín a ich dynamika využívajú výhody

¹ Ú. v. EÚ C 313E, 20.12.2006, s. 447.

² <http://www.oecd.org/governance/budgeting/PPP-Recommendation.pdf>.

³ http://www.oecd.org/daf/anti-bribery/ConvCombatBribery_ENG.pdf.

⁴ www.unece.org/fileadmin/DAM/ceci/publications/ppp.pdf.

⁵ <http://www.uncitral.org/pdf/english/texts/procurem/pfip/guide/pfip-e.pdf>.

⁶ <http://api.ning.com/files/Iumatxx-0jz3owSB05xZDkmWIE7GTVYA3cXwt4K4s3Uy0NtPPRgPWYO1ILrWaTUqybQeTXIeuSYUxbPFWlysuyN15rL6b2Ms/PPPReferenceGuidev02Web.pdf>.

- prostredí, ktoré umožňujú interakciu medzi verejným a súkromným sektorom a spoluprácu medzi verejnými a súkromnými subjektmi, napríklad formou spoločných iniciatív a spoločných podnikov;
- B. keďže verejno-súkromné partnerstvá sú síce dlhodobým nástrojom, ktorý vlády používajú vo svojich politikách na medzinárodnej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni, neexistuje však medzinárodne uznané vymedzenie ani komplexný regulačný rámec pre tieto partnerstvá; keďže v praxi sa pod verejno-súkromnými partnerstvami rozumie široké a rôznorodé spektrum vzťahov založených na spolupráci medzi verejnými aktérmi (vládami, agentúrami a medzinárodnými organizáciami alebo ich kombináciou) a súkromnými aktérmi (spoločnosťami alebo neziskovými subjektmi) a spravidla zahŕňajú poskytovanie infraštruktúry zo strany súkromného sektora alebo majetku, ktorý tradične poskytujú vlády;
- C. keďže verejno-súkromné partnerstvá sú dôležité ako prostriedok na dosiahnutie hospodárskeho rastu, inovácií, konkurencieschopnosti a tvorby pracovných miest, a to v rámci jednotného trhu a v zahraničí, a majú strategickú úlohu pri modernizácii infraštruktúry, najmä energetickej, vodnej, cestnej a digitálnej; keďže spoločnosti EÚ majú dostatočné schopnosti na to, aby sa mohli zúčastňovať na hospodárskej súťaži a realizácii v súvislosti s takýmito opatreniami;
- D. keďže verejno-súkromné partnerstvá môžu mať rôzne formy a právne predpisy týkajúce sa jednotného trhu stanovujú prísne procesné normy; keďže tieto právne predpisy boli revidované a konsolidované v smerniciach 2014/24/EÚ a 2014/25/EÚ o verejnom obstarávaní, v smernici 2014/23/EÚ o koncesiách a v usmernení o inštitucionalizovaných verejno-súkromných partnerstvách;
- E. keďže verejno-súkromné partnerstvá na poskytovanie infraštruktúry, tovaru a základných služieb sú technicky náročné;
- F. keďže svetová hospodárska kríza od roku 2007 závažne postihuje všetky vyspelé, rýchlo sa rozvíjajúce aj rozvojové krajiny a má dosah na rozpočtové politiky a prístup tak inštitucionálnych, ako aj súkromných subjektov, najmä MSP, k prostriedkom, ktoré sú potrebné na realizáciu projektov, pričom zasahuje aj rozvoj infraštruktúry a iných finančne náročných projektov a zabezpečovanie základných služieb;
- G. keďže vzhľadom na obmedzenia v rámci verejných rozpočtov, ktoré sa zhoršili v dôsledku hospodárskej krízy a krízy verejného dlhu, rastúci počet vlád prijíma inovatívne riešenia, ako sú verejno-súkromné partnerstvá, ktoré, ak sa vhodne realizujú, môžu pomôcť zlepšiť náklady, účinnosť, efektívnosť a kvalitu verejných služieb a zaručiť včasné poskytovanie verejnej infraštruktúry, a to prostredníctvom náležitého zapojenia verejných a súkromných aktérov;

- H. keďže pozitívny vplyv verejno-súkromných partnerstiev vyplýva z lepšieho plnenia projektov, z dobrého pomeru medzi prínosmi a nákladmi, z možnosti dlhodobého financovania nákladov, zo stimulovania inovácie a výskumu, ako aj z flexibilnejšieho a kvalifikovanejšieho riadiaceho prostredia;
- I. keďže liberalizácia obchodu a investícií nie je samoúčelná, ale je nástrojom, ktorý by mal vytvárať bohatstvo a pomôcť zlepšovať kvalitu života obyvateľstva sveta, a keďže v tejto súvislosti existuje príležitosť na rozvoj inovatívnych politík – spolu s novými nástrojmi, ako sú napríklad novo navrhnuté finančné nástroje a sieť dohôd o voľnom obchode, užitočná pre vlády tretích krajín na zaručenie poskytovania infraštruktúry, tovaru a služieb všeobecného záujmu, – pri súčasnom zabezpečovaní ďalšej účasti spoločností EÚ na investičných projektoch v zahraničí, ktoré spájajú súkromné spoločnosti a verejné subjekty, alebo pri otvorení cesty pre takúto ďalšiu účasť;
- J. keďže verejno-súkromné partnerstvá sa vyznačujú dlhým životným cyklom, ktorý niekedy presahuje 10 až 30 rokov, a keďže životný cyklus verejno-súkromných partnerstiev by mal byť zmysluplný a mal by zodpovedať sledovaným cieľom, pokiaľ ide o prácu, tovar a služby, ktoré sa majú poskytovať, bez umelého narušenia hospodárskej súťaže alebo vytvárania vyšších nákladov a bez zbytočnej záťaže pre verejnú správu a daňovníkov;
- K. keďže obchodná politika EÚ by nemala povzbudzovať zvrchované rozhodnutie o tom, či využiť verejno-súkromné partnerstvá, ani od tohto rozhodnutia odrádzať, ale po prijatí rozhodnutia má EÚ povinnosť zabezpečiť, aby naše veľké, stredné a malé podniky a mikropodniky mali čo najlepší prístup na trhy verejného obstarávania v partnerskej krajine, čo prináša pridanú hodnotu pre miestne spoločenstvo, v súlade so zásadami otvorenosti, účasti, zodpovednosti, účinnosti a súdržnosti politiky;
- L. keďže skutočnosť, že súkromný sektor možno nedoceňuje sociálnu infraštruktúru a podporu, ktorú poskytuje, značné náklady spojené s poskytovaním infraštruktúry, pozícia niektorých sektorov s prirodzeným výhradným postavením alebo ich strategický význam znamenajú, že otvorená súťaž a privatizácia v mnohých prípadoch nie sú tým najvhodnejším politickým riešením, keď musí dominovať verejný záujem;
- M. keďže účelom verejno-súkromných partnerstiev je preto kombinovať to najlepšie, čo obidva sektory ponúkajú – poskytovanie služieb a infraštruktúry všeobecného záujmu –, ale prostredníctvom posilnenej účasti súkromného sektora, a nie privatizačnými procesmi;

- N. keďže pre mnohé rýchlo sa rozvíjajúce a rozvojové krajiny je typický nesúlad medzi dynamikou súkromného podnikania a chýbajúcou spoľahlivou verejnou infraštruktúrou; keďže takéto rozdiely (ktoré sú mimoriadne výrazné v Indii či Brazílii) oslabujú potenciálny rast, obmedzujú vývozné/dovozné kapacity alebo narúšajú chod výrobných liniek, pretože neexistuje dostatočná prístavná infraštruktúra, systémy vnútornej dopravy (železničnej, nákladnej alebo diaľničnej) sú nedostatočné alebo zariadenia na výrobu energie a energetické distribučné siete sú nefunkčné; keďže tieto rozdiely negatívne ovplyvňujú aj životné podmienky ľudí (vzhľadom na nedostatok kanalizačných a vodovodných sietí); keďže verejno-súkromné partnerstvá umožňujú integrované riešenia, ktoré spočívajú v tom, že partner alebo konzorcium zabezpečuje budovanie (stavebné, inžinierske a architektonické služby), financovanie (vložené súkromných prostriedkov, minimálne na predbežné financovanie projektu) a využívanie (služby v oblasti údržby, dohľadu a riadenia);
- O. keďže medzivládne organizácie takisto využívajú verejno-súkromné partnerstvá na poskytovanie pomoci najmenej rozvinutým krajinám prostredníctvom partnerstiev v oblasti rozvoja a spolupráce: na vykonávanie opatrení využívajú verejno-súkromné partnerstvá napríklad Svetová banka, regionálne banky pre obnovu, Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo, Svetová zdravotnícka organizácia a Detský fond OSN (UNICEF); keďže z geografického hľadiska majú s verejno-súkromnými partnerstvami skúsenosti USA, Austrália, Japonsko, Malajzia, Singapur, Spojené arabské emiráty a ďalšie ázijské a latinskoamerické krajiny (na čele s Čile); keďže aj v krajinách OECD (Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Nemecko, Portugalsko, Španielsko a Taliansko) existujú príslušné právne predpisy; keďže pokiaľ ide o verejno-súkromné partnerstvá, Spojené kráľovstvo má najvyspelejší program (iniciatíva súkromného financovania (Private Finance Initiative) predstavuje približne 20 % verejných investícií); keďže EÚ má vedúce postavenie na trhu infraštruktúry v rámci verejno-súkromných partnerstiev, združujúc vyše 45 % nominálnej hodnoty verejno-súkromných partnerstiev;
- P. keďže verejno-súkromné partnerstvá sa využívajú v súvislosti so štrukturálnymi fondmi, s rozširovaním transeurópskymi sieťami, so spoločnými technologickými iniciatívami, stratégiou Európa 2020, s výskumom a vývojom (továrne budúcnosti, energeticky hospodárne budovy, iniciatíva pre ekologické vozidlá, udržateľné priemyselné postupy, fotonika, robotika, vysokovýkonné počítače a siete 5G), elektronickým vzdelávaním, výskumnými projektmi v spolupráci s univerzitami a ďalšími programami v oblasti zdravia (napríklad iniciatívou pre inovačné lieky); keďže Európska investičná banka a Európske odborné centrum pre verejno-súkromné partnerstvá zrealizovali projekty v EÚ, jej susedných aj iných krajinách; keďže EÚ prispieva aj prostredníctvom Fondu globálnej energetickej účinnosti a obnoviteľnej energie; keďže cieľom Európskeho fondu pre strategické investície je podporovať množstvo verejno-súkromných partnerstiev v EÚ, na ktorých sa môžu podieľať spoločnosti z obchodujúcich partnerských krajín;
- Q. keďže EÚ doposiaľ svoje trhy verejného obstarávania necháva široko otvorené medzinárodnej hospodárskej súťaži a zaviedla pravidlá, aby sa zabezpečila skutočná a

spravodlivá hospodárska súťaž na jednotnom trhu a umožnilo medzinárodným investorom súťažiť za rovnakých podmienok; keďže v EÚ nedochádza k diskriminácii na základe zahraničného vlastníctva alebo kontroly a keďže spoločnosti zo zahraničia môžu zriadiť miestnu základňu, aby sa mohli podieľať na verejno-súkromných partnerstvách;

- R. keďže súčasťou dohôd EÚ o voľnom obchode sú ustanovenia, ktoré vytvárajú podmienky pre spoločnosti, aby mohli predkladať ponuky v rámci verejno-súkromných partnerstiev, prostredníctvom prístupu na trh a predbežného usadenia sa; keďže zaobchádzanie a možnosti, ktoré sú k dispozícii v prípade Kórey, Kolumbie/Peru, Strednej Ameriky, Singapuru a Kanady (a Vietnamu a Japonska), sú vymedzené inak a osobitným spôsobom; keďže pri rokovaníach s rôznymi partnermi je potrebný pomerne pružný prístup; keďže však cieľom musí byť aj naďalej pomáhať podporovať sociálny a hospodársky rozvoj, environmentálnu udržateľnosť, demokraciu a dobrú správu vecí verejných, dodržiavanie ľudských práv a presadzovanie medzinárodne uznávaných noriem ochrany, ako aj vytváranie dôstojných pracovných miest; keďže na mnohostrannej úrovni sú mnohé záväzky stanovené aj vo Všeobecnej dohode o obchode so službami (GATS) a v Dohode o vládnom obstarávaní (GPA) takisto ako prípadne v ďalších viacstranných nástrojoch, akým je Dohoda o obchode so službami (TiSA); keďže prostredie v EÚ sa preto stáva konkurenčnejším;

Súvislosti

1. zdôrazňuje, že je potrebné stimulovať vytváranie dôstojných pracovných miest, konkurencieschopnosť a produktivitu v rámci EÚ a v tretích krajinách prostredníctvom inovačných politík a nových nástrojov vytvorených na povzbudenie činnosti hospodárskych subjektov s cieľom oživiť udržateľný rast, a to aj prostredníctvom investícií mimo jednotného trhu; domnieva sa, že verejno-súkromné partnerstvá by mohli byť – ako jedna z viacerých možností – potenciálnym zdrojom rastu pre podniky EÚ a zároveň byť užitočné pre partnerské tretie krajiny, keďže tieto verejno-súkromné partnerstvá by mohli poskytnúť infraštruktúru, tovar a služby všeobecného záujmu;
2. pripomína, že verejno-súkromné partnerstvá by mali priniesť značnú pridanú hodnotu pre občanov a spotrebiteľov, zabezpečiť kvalitné služby a/alebo tovar a poskytnúť konkrétne konkurenčné a hospodárske výhody verejným správam na celoštátnej, ako aj miestnej úrovni, pričom by mali zabraňovať vytváraniu dodatočných zaťažení alebo strát pre verejný sektor;
3. naliehavo vyzýva Komisiu, aby podporovala vymedzenie verejno-súkromných partnerstiev, ktoré môže získať medzinárodné uznanie ako dlhodobý vzťah medzi verejnými subjektmi a súkromnými investormi zameraný na poskytovanie vysokokvalitných, dostupných verejných služieb a infraštruktúry na základe podmienok jasne stanovených v zmluvách, ktorých dodržiavanie by sa ľahko mohlo hodnotiť

pomocou ukazovateľov, zabezpečujúc, že takýto súlad je ocenený prostredníctvom spravodlivého a primeraného odmeňovania;

4. konštatuje, že MSP a takisto aj väčšie spoločnosti môžu poskytnúť jedinečné know-how, skúsenosti a osvedčené postupy súkromného sektora, ako aj siete zahŕňajúce verejné orgány v krajinách, ktoré nie sú členmi EÚ, účinne prispievajúc k realizácii politík trvalo udržateľného rozvoja; domnieva sa, že MSP môžu najlepšie využiť svoj potenciál, ak budú vytvárať siete a pôsobiť na celosvetovej úrovni a vstúpia na trhy mimo Európy, okrem iného prostredníctvom verejno-súkromných partnerstiev; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby presadzovala a povzbudzovala vytváranie konzorcií a iných foriem spolupráce medzi veľkými spoločnosťami a MSP s cieľom uľahčovať prístup MSP k projektom verejno-súkromných partnerstiev;
5. zdôrazňuje, že pri rozvoji verejno-súkromných partnerstiev treba zohľadňovať najmä problémy malých a stredných podnikov so sídlom v EÚ, ktoré sa zúčastňujú na hospodárskej súťaži na medzinárodných trhoch v rámci verejno-súkromných partnerstiev, ako aj potrebu zabezpečiť, aby malé a stredné podniky získali konkrétny, spravodlivý a recipročný prístup, najmä v odvetviach verejnoprospešných služieb, ako sa stanovuje v smernici 2014/25/EÚ; v tejto súvislosti zdôrazňuje dôležitosť konkrétnych pravidiel umožňujúcich účasť klastrov alebo skupín malých a stredných podnikov na výzvach na predkladanie ponúk a využívanie otvorených a transparentných subdodávateľských reťazcov;

Výzvy

6. považuje za poľutovaniahodné, že EÚ doteraz ponecháva svoje trhy vládneho obstarávania z veľkej časti otvorené medzinárodnej hospodárskej súťaži, pričom podniky EÚ stále čelia značným prekážkam v zahraničí; vyzýva Komisiu, aby zaručila, že obchodné dohody EÚ obsahujú nástroje pre naše spoločnosti, najmä MSP, aby mohli súťažiť v zahraničí za rovnakých podmienok so zahraničnými národnými spoločnosťami; žiada aj jasné riadenie informácií týkajúcich sa ponúk a kritérií na vyhodnotenie návrhov a ľahký prístup k týmto informáciám, ako aj odstránenie diskriminačných a neopodstatnených obchodných prekážok v oblasti vládneho obstarávania, služieb alebo investícií (napríklad fiškálnej diskriminácie, regulačných prekážok brániacich zriadeniu pobočiek alebo dcérskych spoločností, ako aj obmedzení prístupu k financovaniu); vyzýva naše partnerské krajiny, aby uplatňovali zásady otvorenej verejnej správy s cieľom zaručiť transparentnosť a vyhnúť sa konfliktom záujmov a aby využívali postupy verejno-súkromných partnerstiev obozretne, berúc do úvahy nielen analýzy nákladov a prínosov a životaschopnosť projektov, ale aj finančné a technické možnosti verejných orgánov, pokiaľ ide o dohľad nad zabezpečením služieb alebo infraštruktúry v súlade so všeobecným verejným záujmom;

7. uznáva, že problémy týkajúce sa verejno-súkromných partnerstiev možno vyriešiť prostredníctvom zásad dobrej správy vecí verejných, ako napríklad transparentnosti a jasnosti pravidiel, pričom sú kľúčové tieto otázky: zadanie, realizácia a hodnotenie projektov od počiatkových štádií; modelovanie a vymedzenie presunu rizika (najmä hodnotenie strednodobej a dlhodobej nákladovej účinnosti); účasť zainteresovaných strán a organizácií občianskej spoločnosti; boj proti korupcii a podvodom; finančné a technické možnosti zodpovedných správnych orgánov, pokiaľ ide o náležité plánovanie zmlúv a dohľad nad ich vykonávaním; a posilnenie právnej istoty, a to v rámci, ktorý zaručuje, že orgány verejnej moci môžu vykonávať svoje legitímne právomoci; vyzýva Komisiu a členské štáty (ktoré sú nevyhnutnými stranami v tejto súvislosti), aby podporovali tieto zásady a súvisiace osvedčené postupy za našimi hranicami;
8. pripomína, že verejno-súkromné partnerstvá sa vyznačujú vysokou hodnotovou a technickou náročnosťou, ako aj dlhodobou angažovanosťou strán; konštatuje, že si preto vyžadujú primeranú úroveň flexibility, ako aj procesných záruk na zabezpečenie transparentnosti, nediskriminácie a rovnakého zaobchádzania;
9. pripomína, že v prípade projektov týkajúcich sa infraštruktúry (najmä tých, ktoré súvisia s výstavbou, so životným prostredím, s telekomunikáciami alebo energetickými sieťami) existuje množstvo vnútorných rizík a že vláda prostredníctvom verejno-súkromných partnerstiev presúva časť týchto rizík na súkromného dodávateľa, tak aby obe strany mali ošoh, ale aj spoločne znášali riziká a niesli zodpovednosť v súvislosti s takýmito projektmi; ďalej zdôrazňuje, že adekvátne rozdelenie rizika je dôležité v záujme zníženia nákladov na projekt a zabezpečenia jeho úspešnej realizácie a životaschopnosti;
10. pripomína, že poskytovanie vysokokvalitných, prístupných a nákladovo účinných služieb verejnosti v rámci EÚ aj mimo nej je nevyhnutnou podmienkou na zabezpečenie úspešného vykonávania a životaschopnosti verejno-súkromných partnerstiev; pripomína, že zložitá ponuka modelov a zmlúv ovplyvňuje vývoj projektov; upozorňuje, že v niektorých fázach sa verejno-súkromné partnerstvá využívajú iba na dosiahnutie cieľa formálneho súladu so zámermi týkajúcimi sa verejného deficitu; zdôrazňuje potrebu primeraného inštitucionálneho rámca spájajúceho politický záväzok, dobrú správu vecí verejných a primerané základné právne predpisy, aby sa zaručilo, že verejno-súkromné partnerstvá ponúkajú lepšiu kvalitu a široký záber služieb občanom; v tejto súvislosti zdôrazňuje dôležitosť primeraného hodnotenia profilu a minulých skúseností zapojených spoločností s cieľom určiť kvalitu služieb, ktoré poskytujú, a to, či ich obchodné správanie je zodpovedné;

Zapojenie súkromného sektora do rozvoja

11. zdôrazňuje, že obchodná, investičná a rozvojová politika EÚ sú prepojené a že v článku

208 Lisabonskej zmluvy je stanovená zásada súdržnosti politík v záujme rozvoja, čo si vyžaduje, aby sa ciele rozvojovej spolupráce zohľadňovali v politikách, ktoré môžu mať vplyv na rozvojové krajiny; zdôrazňuje tiež, že je dôležité, aby sa investičné politiky EÚ orientovali na investičné rozhodnutia, ktoré zahŕňajú skutočné posúdenie sociálneho vplyvu;

12. zdôrazňuje čoraz väčší potenciál verejno-súkromných partnerstiev – ako jednu z rôznych možností – na posilňovanie inovatívnych riešení a mobilizovanie dlhodobých súkromných finančných prostriedkov a domácich zdrojov na rozvojové ciele, vzhľadom na to, že v rozvojových krajinách sú potrebné rozsiahle investície do infraštruktúry a zásobovania vodou a energiou, ktoré verejný sektor nebude schopný zabezpečiť sám, pričom pre väčšiu časť z nich by bolo zapojenie súkromného sektora výhodné; domnieva sa, že verejno-súkromné partnerstvá môžu tiež viesť k inováciám technológií a obchodných modelov a vytvárať mechanizmy vedúce k vyvodzovaniu zodpovednosti súkromného sektora; poukazuje však na prípady, v ktorých účasť súkromného sektora v rámci verejno-súkromných partnerstiev v niektorých rozvojových krajinách nepriniesla očakávané výsledky; konštatuje, že je preto potrebný príspevok technickej pomoci k posilneniu právneho a inštitucionálneho rámca, v ktorom sa verejno-súkromné partnerstvá vytvárajú, najmä pokiaľ ide o kapacitu na hodnotenie, plánovanie a dohľad nad realizáciou týchto projektov riadnym spôsobom, a k poskytnutiu možnosti pre verejných partnerov požadovať odškodnenie od súkromných spoločností v prípade neplnenia zmluvy;
13. poznamenáva, že verejno-súkromné partnerstvá majú v rozvojovom programe vysokú prioritu a čoraz viac sa presadzujú ako spôsob prekonávania rozdielov v oblasti financovania infraštruktúry v rozvinutých aj rozvojových krajinách;
14. naliehavo vyzýva Komisiu, ktorá vyjadrila želanie v nasledujúcich rokoch výrazne rozšíriť využívanie kombinovaného financovania, aby uplatnila odporúčania uvedené v osobitnej správe Európskeho dvora audítorov o využívaní kombinovaného financovania a aby posúdila mechanizmus kombinovaného financovania úverov a grantov, a to najmä z hľadiska rozvoja a finančnej doplnkovosti, transparentnosti a zodpovednosti;
15. vyzýva orgány EÚ, aby spoločnosti EÚ zapojené do verejno-súkromných partnerstiev v tretích krajinách, najmä v menej rozvinutých krajinách, nabádali k tomu, aby pri svojej činnosti dodržiavali zásadu súdržnosti politiky v súlade s existujúcimi usmerneniami OECD pre nadnárodné spoločnosti, a to s cieľom zohľadňovať ciele rozvojovej spolupráce; vyzýva Komisiu, aby povzbudzovala udržateľné investície, pričom sa zohľadnia rozvojové ciele najmä uprednostňovaním dlhodobého rozvoja domácich ekonomík, a aby podporovala projekty zamerané napríklad na ochranu životného prostredia, znižovanie chudoby, vzdelávanie, odpadové hospodárstvo alebo využívanie obnoviteľných energií;

16. zdôrazňuje, že v oblasti rozvojovej pomoci verejno-súkromné partnerstvá predstavujú účinný spôsob, ako využiť európske fondy pri súčasnej podpore priorít EÚ a súladu s ostatnými politikami; požaduje výraznejšie zapojenie Komisie a investície do rozvoja verejno-súkromných partnerstiev, ako aj využívanie verejno-súkromných partnerstiev ako prostriedku s cieľom umožniť rozšírenie obmedzeného rozpočtu Únie na rozvoj;
17. zdôrazňuje skutočnosť, že súkromné investície a financie pravdepodobne budú hlavnou hnacou silou udržateľného rastu, ktorý by mal v budúcich rokoch v rozvojových krajinách dosiahnuť približne 5 %; uznáva, že súkromné financie môžu pomôcť s podporou miestnych ekonomík a spoločností a zabezpečiť dôstojné pracovné miesta, a tým viesť k odstráneniu chudoby, a to za predpokladu, že priame zahraničné investície budú riadne regulované a spojené s konkrétnymi zlepšeniami ekonomík partnerských krajín, napr. prostredníctvom transferov technológií a príležitostí odbornej prípravy pre miestnu pracovnú silu; za týchto okolností sa domnieva, že verejno-súkromné partnerstvá môžu byť prínosom pre najmenej rozvinuté krajiny, keďže neprimerané investičné riziko dostatočne nestimuluje súkromné investície; zdôrazňuje, že budúce verejno-súkromné partnerstvá v rámci rozvojového programu na obdobie po roku 2015 by mali klásť dôraz na znižovanie chudoby a iné ciele v oblasti udržateľného rozvoja a mali by byť v súlade s národnými plánmi rozvoja partnerských krajín;
18. konštatuje, že riadne štruktúrované a účinne vykonávané verejno-súkromné partnerstvá môžu priniesť mnohé výhody, a to aj inováciu, väčšiu efektívnosť vo využívaní zdrojov, ako aj zabezpečovanie a kontrolu kvality; konštatuje tiež, že verejno-súkromné partnerstvá v rozvojových krajinách sa musia posudzovať na základe ich schopnosti priniesť rozvojové výsledky a že je potrebné spravodlivé rozdelenie bremena rizika medzi verejný a súkromný sektor; zdôrazňuje, že verejno-súkromné partnerstvá v rozvojových krajinách sa doposiaľ zväčša sústreďujú v sektoroch energetiky a telekomunikácií, zatiaľ čo súkromný sektor sa do sociálnej infraštruktúry naďalej zapája len zriedkakedy; preto podporuje tie verejno-súkromné partnerstvá, ktorých hlavným zámerom je dosiahnutie cieľov v oblasti trvalo udržateľného rozvoja;
19. žiada zvýšenie technickej pomoci – vrátane odbornej prípravy miestneho personálu a výmeny technológií – vládam partnerských krajín s cieľom zvýšiť ich schopnosť uplatňovať si nároky týkajúce sa vlastníctva verejno-súkromných partnerstiev a prevziať svoj diel zodpovednosti za riadenie projektov verejno-súkromného partnerstva okrem iného tým, že sa im pomôže zaviesť také systémy bankovníctva a správy daní, ktoré budú schopné zaistiť finančnú správu a riadenie verejných a súkromných fondov; poukazuje na to, že skúsenosti z minulosti ukazujú, že zle dohodnuté zmluvy o verejno-súkromnom partnerstve môžu v niektorých prípadoch zvýšiť zadlženosť štátu, a požaduje zriadenie regulačného rámca pre zodpovedné financovanie; vyzýva Komisiu, aby posúdila možnosť poskytovania technickej pomoci a poradenstva rozvojovým krajinám v oblasti prípravy a

vykonávania noriem EÚ na ich trhoch;

20. dôrazne podporuje účinné a komplexné šírenie a vykonávanie hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv v rámci EÚ aj mimo nej a zdôrazňuje, že je potrebné prijať všetky nutné politické a legislatívne opatrenia na riešenie nedostatkov v účinnom uplatňovaní týchto zásad OSN, a to aj v oblasti prístupu k spravodlivosti;
21. zdôrazňuje, že rozvojové agentúry musia zaistiť, aby sa verejné finančné prostriedky určené na rozvoj využívali na podporu miestnych hospodárskych sietí v rozvojových krajinách a neodkláňali sa na podporu súkromných firiem a nadnárodných spoločností z krajín, ktoré pomoc poskytujú; zdôrazňuje najmä, že cieľom verejno-súkromných partnerstiev by malo byť budovanie kapacít domácich mikropodnikov a malých a stredných podnikov;^{22.} pripomína, že Európska únia sa zaväzuje presadzovať rodovú rovnosť a zabezpečiť uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti vo všetkých svojich činnostiach; požaduje, aby sa rodové hľadisko začleňovalo do plánovania a vykonávania verejno-súkromných partnerstiev, napr. použitím údajov rozčlenených podľa rodu a analýz pre ciele investície, ako aj stanovením kľúčových ukazovateľov výkonnosti v prospech žien v zmluvách; v tejto súvislosti požaduje zvýšenú podporu pre miestne MSP, a najmä podnikateľky, aby mohli mať prínos z rastu stimulovaného súkromným sektorom;

Nástroje, ktoré by podnikom EÚ umožnili účasť na verejno-súkromných partnerstvách mimo EÚ

23. vyzýva Komisiu, aby sa usilovala získať významné záväzky týkajúce sa prístupu na trh na medzinárodnej úrovni v rámci Svetovej obchodnej organizácie (WTO), ako aj v rámci prebiehajúcich dvojstranných rokovaní s tretími krajinami, prostredníctvom pozitívneho a recipročného prístupu, ktorý umožňuje medzinárodnú hospodársku súťaž, s cieľom odstrániť asymetrie medzi EÚ a ostatnými obchodnými partnermi, pokiaľ ide o úroveň otvorenosti trhov vládneho obstarávania; žiada Komisiu, aby sa usilovala o odstránenie administratívnych, procesných a technických prekážok, ktoré bránia spoločnostiam EÚ v tom, aby sa zúčastňovali na zahraničných verejno-súkromných partnerstvách;
24. vyzýva Komisiu, aby na rokovaníach o obchodných a investičných dohodách s inými krajinami podporovala zrušenie prekážok pre spoločnosti z EÚ, najmä MSP, aby sa tak mohli zapájať do verejno-súkromných partnerstiev v týchto krajinách, a podporovala profesijnú mobilitu občanov EÚ v týchto štátoch, aby spoločnosti z EÚ mohli za rovnakých podmienok súťažiť s domácimi spoločnosťami a so spoločnosťami z tretích krajín;
25. vyzýva Komisiu, aby monitorovala podniky EÚ v zahraničí, vyvodila z toho závery o úspešných prípadoch, vzoroch a osvedčených postupoch s cieľom vypracovať usmernenia

a posúdila možnosť vytvorenia virtuálnych dokumentačných centier alebo monitorovacích stredísk s cieľom uľahčovať prístup spoločnostiam z EÚ, najmä MSP, k informáciám o možnostiach verejno-súkromných partnerstiev; vyzýva Komisiu, aby podporila vytváranie používateľsky ústretových platforiem a sietí s cieľom presadzovať štruktúrovaný dialóg medzi zúčastnenými stranami a aby poskytovala technickú podporu, pokiaľ ide o právny rámec a očakávané problémy; žiada Komisiu, aby vypracovala štúdiu o vplyvoch dohôd Únie o voľnom obchode a ich vykonávaní na prístup spoločností z EÚ k zahraničným verejno-súkromným partnerstvám; domnieva sa, že takáto štúdia by mohla poskytnúť prehľad o konkrétnych dôsledkoch dohôd o voľnom obchode v oblasti verejno-súkromného partnerstva a prípadne umožniť identifikáciu prekážok, ktoré ešte neboli odstránené;

26. vyzýva Komisiu, aby presadzovala používanie jasných a komplexných účtovných pravidiel na medzinárodnej úrovni s cieľom obmedziť neistoty spojené s verejno-súkromnými partnerstvami a aby zároveň podporovala vhodné rozpočtové politiky a udržateľnosť projektov;
27. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby subjekty s podporou EÚ, ako je európska Výkonná agentúra pre malé a stredné podniky (EASME) a sieť Enterprise Europe Network (EEN), mohli takisto získavať a vymieňať si s malými a strednými podnikmi informácie o spôsobe zapájania sa do verejno-súkromných partnerstiev v štátoch mimo EÚ a o tom, ako podporovať účasť malých a stredných podnikov na verejno-súkromných partnerstvách v tretích krajinách;
28. podčiarkuje, že na prilákanie cezhraničných finančných prostriedkov súkromného sektora v prospech verejno-súkromných partnerstiev je nutné poskytnúť dostatočné záruky, že tieto dlhodobé investície sa budú môcť opierať o stabilné a bezpečné prostredie vyznačujúce sa dobrou správou vecí verejných, právnou istotou, transparentnosťou, rovnakým zaobchádzaním, nediskrimináciou a účinným riešením sporov; vyzýva Komisiu a Radu, aby na tento účel spolupracovali na príslušných medzinárodných fórach a v medzinárodných finančných inštitúciách, aby sa tak zabezpečilo, že bude existovať potrebný právny rámec v tejto oblasti a že tento rámec bude transparentný, demokratický, inkluzívny, účinný a nákladovo efektívny;

Verejno-súkromné partnerstvá mimo EÚ: nové príležitosti podnikov EÚ vytvárať pracovné miesta a dosahovať rast

29. je presvedčený o tom, že vyššia účasť podnikov EÚ na veľkých medzinárodných verejno-súkromných partnerstvách by mohla viesť k výrazným prínosom, pokiaľ ide o tvorbu dôstojných pracovných miest, produktivitu, konkurencieschopnosť, technologické schopnosti a rozvoj inovácií v EÚ; pripomína, že v štúdií Komisie z roku 2010 nazvanej

Internacionalizácia európskych MSP sa vyzdvihuje pozitívne prepojenie medzi internacionalizáciou a inováciou z hľadiska výrobkov, služieb a procesov;

30. zdôrazňuje, že pri činnosti v tejto oblasti treba zohľadňovať najmä problémy malých a stredných podnikov so sídlom v EÚ, ktoré sa zúčastňujú na hospodárskej súťaži na medzinárodných trhoch v rámci verejno-súkromných partnerstiev, ako aj potrebu zabezpečiť, aby malé a stredné podniky získali konkrétny a spravodlivý prístup; v tejto súvislosti zdôrazňuje dôležitosť konkrétnych pravidiel umožňujúcich účasť klastrov alebo skupín malých a stredných podnikov na výzvach na predkladanie ponúk a využívanie otvorených a transparentných subdodávateľských reťazcov; domnieva sa, že MSP by mali byť podnecované k účasti buď ako subdodávatelia, alebo ako súčasť konzorcií zúčastňujúcich sa na výzvach na predkladanie ponúk týkajúcich sa zákaziek;
31. pripomína úspechy, ktoré sa v EÚ dosiahli vďaka využívaniu verejno-súkromných partnerstiev, a to pri rozvíjaní infraštruktúry, ako aj v najnovších oblastiach technológie, výskumu, elektronického vzdelávania a ďalších sektorov s vysokou pridanou hodnotou, a nabáda Komisiu, aby určila tie projekty, ktoré zaznamenali v rámci EÚ najlepšie výsledky, a podporovala účasť všetkých typov podnikov EÚ, najmä MSP, na takýchto iniciatívach v zahraničí;

o

o o

32. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a Európskej investičnej banke.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Spravodajca sa domnieva, že niektoré pozitívne skúsenosti verejno-súkromných partnerstiev vyplývajú z lepšej realizácie projektov (včasné uskutočňovanie a plnenie rozpočtu), dobrého pomeru medzi kvalitou a nákladmi alebo hodnotou a nákladmi, možnosti dlhodobého financovania nákladov na budovanie infraštruktúry, poskytovaných podnetov na inovácie a výskum, zo zapojenia súkromného sektora do vytvárania alebo realizácie projektov, ako aj – v prípade financovania – do pružnejšieho a kvalifikovanejšieho riadiaceho prostredia a z výhod, pokiaľ ide o zdroje pre etablované spoločnosti a MSP, pričom sa posilňuje konkurencieschopnosť podnikov EÚ pri účasti na verejnom obstarávaní v tretích krajinách.

Spravodajca vyjadruje názor, že budovanie, riadenie, údržba alebo prevádzka infraštruktúry v oblasti dopravy (cesty, železnice, metro), verejných budov a zariadení (väzenia, školy, nemocnice), životného prostredia (spracovanie vody a odpadu alebo hospodárenie s nimi), verejnoprospešných zariadení, telekomunikácií či energetických sietí alebo rozvoj nových technológií a produktov predstavujú mnohé potenciálne výhody, ale aj riziká, ktoré môže verejný a súkromný sektor spoločne využívať aj znášať.

Spravodajca uvádza, že výsledkom väčšej účasti európskych podnikov na veľkých medzinárodných projektoch, najmä na verejno-súkromných partnerstvách, by boli významné výhody v oblasti vytvárania pracovných miest, produktivity, konkurencieschopnosti, technológií a inovácií, čím by vznikli výhody a hospodársky rast v celej EÚ a v hostiteľských krajinách. Spravodajca by sa chcel preto zamerať na možnosti, ktoré ponúkajú verejno-súkromné partnerstvá v podnikoch z krajín mimo EÚ, a naliehavo vyzýva inštitúcie EÚ, aby prijali potrebné kroky na podporovanie účasti podnikov EÚ, najmä MSP, na projektoch verejno-súkromných partnerstiev.

08.05.2015

STANOVISKO VÝBORU PRE ROZVOJ

pre Výbor pre medzinárodný obchod

k vonkajšiemu vplyvu obchodnej a investičnej politiky EÚ na verejno-súkromné partnerstvá v krajinách mimo EÚ
(2014/2233(INI))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Brian Hayes

NÁVRHY

Výbor pre rozvoj vyzýva Výbor pre medzinárodný obchod, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. zdôrazňuje, že obchodná, investičná a rozvojová politika EÚ sú prepojené a že v článku 208 Lisabonskej zmluvy je stanovená zásada súdržnosti politík v záujme rozvoja, a vyžaduje, aby sa ciele rozvojovej spolupráce zohľadňovali v politikách, ktoré môžu mať vplyv na rozvojové krajiny; zdôrazňuje tiež, že je dôležité, aby sa investičná politika EÚ orientovala na investičné rozhodnutia, ktoré zahŕňajú skutočné posúdenie sociálneho vplyvu;
2. zdôrazňuje skutočnosť, že súkromné investície a financie pravdepodobne budú hlavnou hnacou silou udržateľného rastu, ktorý by mal v budúcich rokoch v rozvojových krajinách dosiahnuť približne 5 %; uznáva, že môžu pomôcť s podporou miestnych ekonomík a spoločností, a môžu zabezpečiť slušné pracovné miesta, a tým viesť k odstráneniu chudoby, a to za predpokladu, že priame zahraničné investície budú riadne regulované a spojené s konkrétnymi zlepšeniami hospodárstva partnerských krajín napr. prostredníctvom transferu technológií a príležitostí odbornej prípravy pre miestnu pracovnú silu; domnieva sa, za týchto okolností, že verejno-súkromné partnerstvá môžu byť prínosom pre najmenej rozvinuté krajiny, keďže neprimerané investičné riziko dostatočne nestimuluje súkromné investície; zdôrazňuje, že budúce verejno-súkromné partnerstvá v rámci rozvojového programu na obdobie po roku 2015 by mali klásať väčší dôraz na znižovanie chudoby a iné výsledky v oblasti udržateľného rozvoja a mali by byť v súlade s plánmi rozvoja partnerských krajín;
3. konštatuje, že riadne štruktúrované a účinne vykonávané verejno-súkromné partnerstvá môžu priniesť mnohé výhody, napríklad inováciu, väčšiu efektívnosť vo využívaní zdrojov, ako aj lepšie zabezpečenie a kontrolu kvality; dodáva, že verejno-súkromné

partnerstvá v rozvojových krajinách sa musia posudzovať na základe ich schopnosti priniesť rozvojové výsledky, a že je potrebné spravodlivé rozdelenie bremena rizika medzi verejný a súkromný sektor; zdôrazňuje, že verejno-súkromné partnerstvá v rozvojových krajinách sa zatiaľ sústreďujú na sektory energetiky a telekomunikácií, zatiaľ čo súkromný sektor sa do sociálnej infraštruktúry naďalej zapája len zriedka; preto podporuje tie verejno-súkromné partnerstvá, ktorých hlavným cieľom je dosiahnutie udržateľných rozvojových cieľov;

4. žiada zvýšenie technickej pomoci – vrátane odbornej prípravy miestneho personálu a výmeny technológií – vládam partnerských krajín s cieľom zvýšiť ich schopnosť uplatňovať si nároky na verejno-súkromné partnerstvá a prevziať svoj diel zodpovednosti za riadenie projektov verejno-súkromného partnerstva tým, že im pomôžu zaviesť také systémy bankovníctva a správy daní, ktoré budú schopné zaistiť finančnú správu a riadenie verejných a súkromných fondov; poukazuje na to, že niektoré skúsenosti z minulosti ukazujú, že zle dohodnuté zmluvy o verejno-súkromnom partnerstve môžu zvýšiť zadlženosť štátov, a nalieha na zriadenie regulačného rámca pre zodpovedné financovanie;
5. dôrazne podporuje účinné a komplexné šírenie a plnenie usmerňujúcich zásad OSN pre podnikanie a ľudské práva v rámci EÚ aj za jej hranicami a zdôrazňuje, že je potrebné prijať všetky nutné politické a legislatívne opatrenia na riešenie nedostatkov v účinnom uplatňovaní usmerňujúcich zásad OSN, a to aj v oblasti prístupu k spravodlivosti;
6. vyjadruje znepokojenie nad tým, že nie vždy sa zavádzajú určité záruky na zabezpečenie účelného používania verejných financií; konštatuje najmä, že ciele verejno-súkromných partnerstiev sú často vymedzené veľmi všeobecne, pričom kritériá pre konkrétne, merateľné, dosiahnuteľné a včasné ciele zvyčajne chýbajú; zdôrazňuje, že verejno-súkromné partnerstvá by mali byť nástrojom, ktorý odmeňuje zodpovedné správanie sa súkromných firiem; preto sa domnieva, že je nutné zaviesť silný regulačný rámec, aby sa zabezpečil súlad týchto investícií s ľudskými právami, sociálnymi a environmentálnymi normami a normami transparentnosti a aby sa zaistilo, že súkromný sektor platí spravodlivé množstvo daní; poukazuje tiež na to, že pri každom projekte verejno-súkromného partnerstva, ktorý dostáva oficiálnu rozvojovú pomoc, je potrebné posúdenie vplyvu ex ante zamerané na rozvoj v prospech chudobných, ktoré zaistí práva obyvateľstva, najmä prístup k pôde, vode a základným sociálnym službám; zdôrazňuje, že vo fáze prípravy projektov je potrebné dohodnúť sa, po konzultácii s občianskou spoločnosťou, na merateľných ukazovateľoch výstupov a na monitorovaní, ako aj mechanizmoch hodnotenia, a účinne ich uplatňovať; vyzdvihuje význam formálnej konzultačnej a kontrolnej úlohy parlamentov a občianskej spoločnosti, aby bola zaručená úplná transparentnosť, legitímnosť a zodpovednosť;
7. domnieva sa, že verejno-súkromné partnerstvá sú potrebným inovatívnym riešením problému čoraz výraznejšieho nedostatku verejných investícií; uznáva, že verejno-súkromné partnerstvá môžu predstavovať organizačnú a inštitucionálnu výzvu pre verejný sektor, pretože sú komplexnej povahy a vyžadujú rozličné typy kvalifikácie a nové, otvorené inštitúcie; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam dobrej správy vecí verejných, zásad právneho štátu, a inkluzívnych, otvorených a transparentných verejných inštitúcií; opäť zdôrazňuje význam vedúcej úlohy EÚ pri posilňovaní cieľa udržateľného rozvoja č.

16 v oblasti spravodlivosti, ako aj účinných inštitúcií v kontexte medzivládnych rokovaní o celosvetovom rozvojovom rámci po roku 2015;

8. naliehavo žiada Komisiu, ktorá vyjadrila želanie v nasledujúcich rokoch výrazne rozšíriť využívanie kombinovaného financovania, aby zaviedla do praxe odporúčania osobitnej správy Európskeho dvora audítorov o využívaní kombinovaného financovania a aby posúdila mechanizmus kombinovaného financovania úverov a grantov, a to najmä z hľadiska rozvoja a doplnkovosti, transparentnosti a osobnej zodpovednosti vo finančnej oblasti;
9. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, že spoločnosti zapojené do verejno-súkromných partnerstiev budú počas celého cyklu projektov dodržiavať zásady sociálnej zodpovednosti podnikov vrátane Globálneho paktu OSN o ľudských právach, usmerňujúcich zásad OSN pre podnikanie a ľudské práva, základných pracovných noriem MOP, noriem ochrany životného prostredia, ako aj Dohovoru OSN proti korupcii; domnieva sa, že počas celého cyklu projektov by sa mali zohľadňovať všeobecné zásady OECD, a to najmä kapitola IV, ktorá je venovaná dodržiavaniu ľudských práv; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vytvorili vynútiteľné mechanizmy vyvodzovania zodpovednosti;
10. nabáda EÚ, aby podporovala prebiehajúci proces vypracúvania medzinárodného právne záväzného nástroja OSN pre nadnárodné spoločnosti a iné podnikateľské subjekty z hľadiska ľudských práv, keďže to ozrejní povinnosti nadnárodných spoločností v oblasti ľudských práv, ako aj spoločností voči štátom, a zabezpečí zavedenie účinných nápravných opatrení pre obeť v prípadoch, keď je domáca jurisdikcia zjavne neschopná tieto spoločnosti účinne stíhať;
11. upozorňuje na skutočnosť, že MSP sú vedúcou silou v oblasti tvorby pracovných miest a bohatstva v rozvojových krajinách, kde vytvárajú približne 90 % pracovných miest; domnieva sa, že je nevyhnutné v čoraz väčšej miere zapájať do verejno-súkromných partnerstiev miestny súkromný sektor, ktorý je nevyhnutný pre domácu mobilizáciu zdrojov a tvorbu pracovných miest, ako aj európske MSP a začínajúce podniky, a to s cieľom mobilizovať dlhodobé finančné prostriedky, stimulovať inováciu v oblasti technológií a podnikateľských modelov, a budovať mechanizmy zaisťujúce zodpovednosť súkromného sektora;
12. zdôrazňuje, že rozvojové agentúry musia zaistiť, aby sa verejné finančné prostriedky určené na rozvoj využívali na podporu miestnych hospodárskych sietí v rozvojových krajinách a neodkláňali sa na podporu súkromných firiem a nadnárodných spoločností z krajín, ktoré pomoc poskytujú; zdôrazňuje najmä, že cieľom verejno-súkromných partnerstiev by malo byť budovanie kapacít domácich mikropodnikov a malých a stredných podnikov;
13. pripomína, že Európska únia sa zaväzuje presadzovať rodovú rovnosť a zabezpečiť uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti vo všetkých činnostiach; nalieha na to, aby sa rodové hľadisko začleňovalo do plánovania a vykonávania verejno-súkromných partnerstiev napr. použitím údajov rozčlenených podľa rodu a analýzy na ciele investície a stanovením kľúčových ukazovateľov výkonnosti v prospech žien v zmluvách; požaduje v tejto súvislosti zvýšenú podporu pre miestne MSP, najmä podnikateľky, aby

mali prínos z rastu vedeného súkromným sektorom;

14. navrhuje, aby Komisia podporovala platformy mnohostranného štruktúrovaného dialógu, ako napríklad organizácie zastupujúce pracovníkov, podnikateľov a zamestnávateľov, ktoré budú slúžiť na budovanie dôvery a prostredníctvom ktorých sa rôzne zainteresované strany, ako sú vlády, darcovia, súkromný sektor, filantropické nadácie, miestne orgány a organizácie občianskej spoločnosti a mimovládne organizácie dohodnú na spoločných cieľoch, aby sa vytvorila istota z investičného aj administratívneho hľadiska. v tomto smere zdôrazňuje významnú úlohu delegácií EÚ v jednotlivých krajinách ako subjektu, ktorý takýto dialóg umožňuje.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	6.5.2015
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 18 - : 0 0 : 6
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Louis Aliot, Beatriz Becerra Basterrechea, Nirj Deva, Charles Goerens, Enrique Guerrero Salom, Heidi Hautala, Maria Heubuch, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Stelios Kouloglou, Arne Lietz, Norbert Neuser, Maurice Ponga, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, György Schöpflin, Pedro Silva Pereira, Davor Ivo Stier, Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Anna Záborská
Náhradník prítomný na záverečnom hlasovaní	Joachim Zeller
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Daniela Aiuto, Tiziana Beghin, Julie Ward

7.5.2015

STANOVISKO VÝBORU PRE VNÚTORNÝ TRH A OCHRANU SPOTREBITEĽA

pre Výbor pre medzinárodný obchod

k vonkajšiemu vplyvu obchodnej a investičnej politiky EÚ na verejno-súkromné partnerstvá v krajinách mimo EÚ
(2014/2233(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Dita Charanzová

NÁVRHY

Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa vyzýva Výbor pre medzinárodný obchod, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. pripomína dôležitosť verejno-súkromných partnerstiev (VSP) ako prostriedku na dosiahnutie hospodárskeho rastu, konkurencieschopnosti a tvorby pracovných miest na jednotnom trhu aj v zahraničí; zdôrazňuje strategickú úlohu VSP v modernizácii infraštruktúry, a to najmä energetickej, vodnej, cestnej a digitálnej infraštruktúry; konštatuje, že európske spoločnosti sú dostatočne konkurencieschopné a vybavené na realizáciu týchto opatrení;
2. zdôrazňuje, že pozitívny vplyv VSP vyplýva z lepšieho plnenia projektov, z dobrého pomeru medzi prínosmi a nákladmi, z možnosti dlhodobého financovania nákladov, zo stimulovania inovácie a výskumu, ale aj z flexibilnejšieho a kvalifikovanejšieho manažérskeho prostredia;
3. berie na vedomie skutočnosť, že VSP sú charakterizované dlhým cyklom životnosti, ktorý niekedy predstavuje obdobie 10 až 30 rokov; domnieva sa, že životný cyklus VSP by mal byť zmysluplný a mal by zodpovedať sledovaným cieľom, pokiaľ ide o prácu, tovary a služby, ktoré sa majú poskytovať bez umelého narušenia hospodárskej súťaže alebo vytvárania vyšších nákladov a zbytočnej záťaže na verejnú správu a daňových poplatníkov;
4. pripomína, že v prípade projektov na rozvoj infraštruktúry (najmä tých, ktoré súvisia s budovami, životným prostredím, telekomunikáciami alebo energetickými sieťami) existuje množstvo vnútorných rizík a že vláda prostredníctvom VSP presúva časť rizika na súkromného dodávateľa, tak aby obe strany mali osoh, ale aj spoločne znášali riziká a niesli zodpovednosť za tieto projekty; ďalej zdôrazňuje, že adekvátne rozdelenie rizika je

dôležité v záujme zníženia nákladov na projekt a zabezpečenia jeho úspešnej realizácie a životaschopnosti;

5. pripomína, že VSP sa vyznačujú vysokou hodnotou a technickou náročnosťou, ako aj dlhodobou angažovanosťou zúčastnených strán; konštatuje, že zároveň si vyžadujú primeranú úroveň flexibility, ako aj procesných záruk na zabezpečenie transparentnosti, nediskriminácie a rovnakého zaobchádzania;
6. zdôrazňuje, že treba zabezpečiť spravodlivú súťaž a prístup všetkým stranám podieľajúcim sa na VSP, a to najmä prostredníctvom spravodlivých a transparentných výberových konaní, prostredníctvom ktorých vlády rozvíjajú partnerstvá;
7. zdôrazňuje, že pri rozvoji VSP sa musia zohľadňovať najmä úlohy malých a stredných podnikov so sídlom v EÚ v hospodárskej súťaži na medzinárodných trhoch v rámci VSP, ako aj to, aby malé a stredné podniky mali konkrétny, spravodlivý a recipročný prístup, najmä v odvetviach služieb, ako sa vytyčuje v smernici 2014/25/EÚ; zdôrazňuje v tejto súvislosti dôležitosť konkrétnych pravidiel umožňujúcich účasť klastrov alebo skupín malých a stredných podnikov v súťažiach a využívanie otvorených a transparentných subdodávateľských reťazcov;
8. pripomína, že VSP by mali byť pre občanov a spotrebiteľov obrovským prínosom, zabezpečiť poskytovanie kvalitných služieb alebo tovarov a konkrétnych konkurenčných a hospodárskych výhod verejným správam na celoštátnej, ako aj miestnej úrovni, pričom by mali zabráňovať vytváraniu dodatočnej záťaže alebo strát pre verejný sektor;
9. zdôrazňuje skutočnosť, že zatiaľ čo VSP môžu mať rôzne formy, právne predpisy týkajúce sa jednotného trhu stanovujú prísne procedurálne normy; konštatuje, že právne predpisy boli revidované a konsolidované v smerniciach 2014/24/EÚ a 2014/25/EÚ o verejnom obstarávaní, v smernici 2014/23/EÚ o koncesiách a v usmernení o inštitucionalizovaných VSP; vyzýva Komisiu, aby v prípade rozvojových krajín posúdila možnosť na poskytovanie technickej pomoci a poradenstva v oblasti prípravy a uplatňovania noriem EÚ na ich trhoch;
10. zdôrazňuje, že trhy EÚ pre verejné obstarávanie sú do veľkej miery otvorené medzinárodnej hospodárskej súťaži, pričom jej pravidlá sú zamerané na podporu spravodlivej a efektívne hospodárskej súťaže v rámci jednotného trhu s cieľom dosiahnuť inkluzívny rast na základe zásady udeľovania zákaziek hospodársky najvýhodnejším ponukám, a vytvárajú rovnaké podmienky pre medzinárodných investorov; pripomína, že na základe zahraničného vlastníctva alebo kontroly nedochádza k diskriminácii a že spoločnosti zo zahraničia sa môžu usadiť na mieste, aby sa mohli podieľať na VSP;
11. naliehavo vyzýva Komisiu na zabezpečenie toho, aby obchodné dohody Únie obsahovali nevyhnutné podmienky, ktoré umožnia európskym spoločnostiam súťažiť s domácimi spoločnosťami v zahraničí za rovnakých podmienok; domnieva sa, že to zahŕňa prístup k súvisiacim službám spolu s jasnými a spravodlivými pravidlami prístupu k informáciám o účasti vo verejnom obstarávaní a ku kritériám na vyhodnocovanie návrhov; zdôrazňuje, že pre malé a stredné podniky a na uzatváranie trvalých a inkluzívnych VSP sú mimoriadne dôležité väčšia transparentnosť a rozvoj online postupov;

12. zdôrazňuje, že na prilákanie súkromného sektora do VSP, najmä cezhraničného, treba poskytnúť investorom dostatočné záruky na to, že ich dlhodobé investície budú môcť ťažiť z bezpečného prostredia, z právnej istoty a dobrej verejnej správy; zdôrazňuje preto, že treba zaručiť účinnú ochranu investícií a hospodárskych aktív vo vlastníctve európskych spoločností v rámci opatrení týkajúcich sa VSP mimo EÚ;
13. vyzýva Komisiu, aby pracovala v hraniciach obchodných politík a opatrení s cieľom otvorenia prístupu na trh európskym spoločnostiam v kontexte opatrení pre VSP mimo EÚ;
14. vyzýva Komisiu na zabezpečenie toho, aby subjekty s podporou EÚ, ako je Výkonná agentúra pre malé a stredné podniky (EASME) a sieť Enterprise Europe Network (EEN), mali takisto prístup k informáciám o zapájaní malých a stredných podnikov do VSP v krajinách mimo EÚ a poskytovali ich týmto podnikom a aby podporovali podiel malých a stredných podnikov na VSP v tretích krajinách;
15. vyzýva Komisiu, aby na rokovaníach o obchodných a investičných dohodách s inými krajinami podporovala zrušenie prekážok pre spoločnosti z EÚ, najmä malých a stredných podnikov, ktoré bránia ich zapájaní do VSP v týchto krajinách, a podporovala profesionálnu mobilitu občanov EÚ v týchto štátoch, aby spoločnosti z EÚ mohli za rovnakých podmienok súťažiť s domácimi spoločnosťami, ako aj so spoločnosťami z tretích krajín.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	7.5.2015
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 29 - : 5 0 : 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Dita Charanzová, Anna Maria Corazza Bildt, Nicola Danti, Dennis de Jong, Ildikó Gáll-Pelcz, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Sergio Gutiérrez Prieto, Robert Jarosław Iwaszkiewicz, Liisa Jaakonsaari, Antonio López-Istúriz White, Marlene Mizzi, Eva Paunova, Jiří Pospíšil, Marcus Pretzell, Robert Rochefort, Virginie Rozière, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Igor Šoltes, Ivan Štefanec, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Mylène Troszczynski, Mihai Țurcanu, Anneleen Van Bossuyt, Marco Zullo
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Pascal Arimont, Biljana Borzan, Birgit Collin-Langen, Jens Nilsson, Julia Reda, Sabine Verheyen
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Petras Auštrevičius, Damiano Zoffoli

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	28.5.2015
Výsledok záverečného hlasovania	+: 34 -: 5 0: 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	William (The Earl of) Dartmouth, Maria Arena, Tiziana Beghin, David Borrelli, Daniel Caspary, Marielle de Sarnez, Santiago Fisas Ayxelà, Christofer Fjellner, Eleonora Forenza, Yannick Jadot, Ska Keller, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, Jörg Leichtfried, David Martin, Emmanuel Maurel, Emma McClarkin, Anne-Marie Mineur, Alessia Maria Mosca, Franz Obermayr, Artis Pabriks, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Tokia Saïfi, Matteo Salvini, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, Iuliu Winkler, Jan Zahradil
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Goffredo Maria Bettini, Dita Charanzová, Georgios Epitideios, Seán Kelly, Sander Loones, Adina-Ioana Vălean, Jarosław Wałęsa
Náhradníčka (čl. 200 ods. 2) prítomná na záverečnom hlasovaní	Cecilia Wikström